

ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЗВІТУ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (СУКУПНІ ДОХОДИ) ДЛЯ УПРАВЛІННЯ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ

FORMING INDICATORS OF THE INCOME STATEMENT (TOTAL REVENUE) FOR THE MANAGEMENT: ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES

У статті досліджені теоретичні засади організації і методики формування показників звіту про фінансові результати діяльності підприємства, визначені основні проблемні моменти та запропонована форма їх сучасного розкриття у фінансовій звітності для максимального використання у процесі управління підприємством та з метою підвищення ефективності прийняття рішень на їх основі в умовах глобалізації економіки.

Ключові слова: доходи, витрати, фінансові результати, облік, сукупний дохід, звіт про фінансові результати, управління, ефективність, прибуток.

В статье исследованы теоретические основы организации и методики формирования показателей отчета о финансовых результатах деятельности предприятия, определены основные проблемные моменты и предложена форма их современного раскрытия в финансовой отчетности для максимального использования в про-

цессе управления предприятием и с целью повышения эффективности принятия решений на их основании в условиях глобализации экономики.

Ключевые слова: доходы, расходы, финансовые результаты, учет, совокупный доход, отчет о финансовых результатах, управление, эффективность, прибыль.

The article studies theoretical foundations of the organization and methodology of formation of indicators of income statement of an enterprise, determines the main problem points, and proposes a form of their timely disclosure in the financial statement for the maximum use in the process of the enterprise management and for the purpose of increasing efficiency of making decisions on its basis in terms of globalization of the economy.

Key words: incomes, expenses, financial results, accounting, total revenue, income statement, management, efficiency, profit.

УДК 657:658.3.07

Шеверя Я.В.

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Ужгородський національний університет

Ганусич В.О.

к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Ужгородський національний університет

Постановка проблеми. Інтеграція вітчизняної економіки у світовий економічний простір на засадах партнерства потребує проведення поглиблених досліджень теоретико-організаційного, методичного і практичного характеру, спрямованих на підвищення ефективності управління. В умовах ринкової економіки основним показником ефективності господарювання є прибуток, що визначається, як головний фактор, який вимагає вирішення ряду проблем з удосконалення організації і методики формування фінансових результатів з метою надання надійного обліково-аналітичного фундаменту для підвищення економічної результативності та управління підприємством.

У таких умовах **актуальними** є дослідження, спрямовані на удосконалення організації і методики бухгалтерського обліку та розкриття інформації про операції, які визначають формування показників звіту про фінансові результати діяльності підприємства, як основу інформаційного забезпечення процесу управління і прийняття рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання організації бухгалтерського обліку формування фінансових результатів досліджували ряд вчених, серед яких: Л. Флорі, Г. Сімон, Є.Є. Сіверс, В.Г. Макаров, В.Ф. Палій, Я.В. Соколов, Л.А. Лахтіонова, В.В. Ковальов, А.В. Грачов. Значний внесок у вивчення питань методики обліку доходів і витрат внесли також українські вчені – О.С. Бородкін, Г.Г. Кірейцев, М.В. Кужельний,

В.Г. Линник, В.В. Сопко, Ю.І. Осадчий, М.Г. Чумаченько, Ю.А. Кузьмінський, Є.В. Мних, В.Г. Швець та інші. Значний внесок у вирішення проблеми щодо уточнення порядку визначення фінансових результатів на підприємствах, формування якісної облікової інформації про фінансові результати та використання її для прийняття ефективних управлінських рішень внесли відомі вітчизняні та зарубіжні вчені: І.О.Бланк, Ф.Ф. Бутинець, Ю.А. Верига, З.Г. Гуцайлук, Б.І. Валуєв, М.Т. Білуха, О.С. Бородкін, А.М. Герасимович та ін. Однак, слід зазначити, що з розвитком ринкових відносин висувається нові вимоги до підвищення якості до процесу формування облікової інформації про фінансові результати діяльності з боку не тільки зовнішніх, але і внутрішніх користувачів, підвищення прозорості та аналітичності відповідної фінансової звітності і покращення її характеристик і придатності для використання у процесі управління.

Постановка завдання. Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретичних положень та удосконаленні організації і методики бухгалтерського обліку і формування та розкриття інформації про фінансові результати (сукупні доходи) на підприємстві, яка придатна для управління в сучасних умовах глобалізаційних процесів економіки України.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах господарювання найбільший інтерес користувачів звітності підприємства проявляється до інформації, що визначає показники фінансових результатів. Розуміння сутності та

вдосконалення облікового відображення фінансових результатів діяльності підприємств та прийняття ефективних управлінських рішень щодо подальшого їх розвитку – головна передумова підвищення ефективності управління діяльністю підприємства.

Логічно, що ефективність управління діяльністю підприємств залежить не тільки від вирішення організаційних заходів, але і від наявності якісної, своєчасної та достатньо аналітичної облікової інформації про формування показників звіту про фінансові результати. Наведені вимоги можна досягти не лише дотриманням діючих законодавчих і нормативно-правових актів, але і високим рівнем організації та методики бухгалтерського обліку формування показників, що характеризують фінансові результати. З метою удосконалення методології складання фінансової звітності про фінансові результати пропонуємо поетапне формування облікової політики, що передбачає послідовність, в якій кожний етап забезпечує здійснення наступного (рис. 1) [15].

Сучасні тенденції розвитку бухгалтерської фінансової звітності передбачають посилення акценту на примітках і поясненнях до бухгалтерської фінансової звітності, основною метою яких є розкриття, внесення коректив, уточнення і доповнення інформації, яка розкривається в основних звітних формах. Удосконалення приміток і пояс-

нень повинно полягати перш за все в їх прив'язці до основних форм, що підвищить їх аналітичну цінність. Важливим напрямом підвищення рівня аналітичності фінансової звітності має стати правильна побудова її форми таким чином, щоб максимально полегшити вивчення відображених в них господарських взаємозв'язків.

Основні вимоги до фінансової звітності викладно в законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.99 р. № 996-XIV [1] та в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Мінфіну України від 07.02.13. №73 [2]. Зміст статей фінансової звітності розкрито у Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджених наказом Мінфіну України від 28.03.13. № 433 [3]. Методологічні аспекти обліку доходів і витрат регулюються П(С) БО 15 «Доходи» [4] та П(С)БО 16 «Витрати» [5] відповідно. Порядок визнання доходів й витрат та їх відображення у Звіті про фінансові результати зображено на рисунку 2. Згідно із Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку №1 чинна форма Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) складається з чотирьох розділів.

І розділ Звіту про фінансові результати призначений для відображення інформації про доходи і

Рис. 1. Алгоритм формування впливу облікової політики підприємства на показники звіту про фінансові результати діяльності підприємства

витрати від операційної, фінансової, інвестиційної діяльності та про фінансовий результат діяльності – чистий прибуток (збиток). Порядок визначення чистого фінансового результату прибуток (збиток) відображений на рис. 2.

Звіт про фінансові результати, як правило, хронологічно складається після Балансу та має узгоджуватися з ним за показниками результатів діяльності. Для перевірки відповідності цих звітних форм застосовують формулу 1:

$$Ч_{фр} = НПк - НПп \pm КП + РП, \quad (1)$$

$Ч_{фр}$ – чистий фінансовий результат (прибуток (збиток)) (форма №2); НПк, НПп – нерозподілені прибутки (непокриті збитки) відповідно на кінець і початок звітного періоду (форма №1); КП – коригування нерозподіленого прибутку внаслідок виправлення помилок минулих звітних

періодів, зміни облікової політики, інших змін (форма №4); РП – розподіл прибутку внаслідок виплати дивідендів, здійснення відрахувань до резервного капіталу, спрямування прибутку до статутного капіталу (форма №4).

До чинної форми Звіту про фінансові результати, за потреби, можна додавати статті з переліку, наведеного в додатку 3 до НП(С)БО 1 зі збереженням відповідного коду (табл. 1). При цьому додаткова стаття має відповідати таким критеріям:

- інформація є суттєвою;
- оцінка статті може бути достовірно визначена.

Згідно НП(С)БО 1, суттєва інформація – відомості, відсутність яких може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності.

II розділ Звіту «Сукупний дохід» призначений для відображення інформації про доходи і

Рис. 2. Порядок визнання доходів й витрат та їх відображення у Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)

Таблиця 1

Перелік додаткових статей фінансової звітності

Стосуються основної діяльності	Чисті зароблені страхові премії	2010
	Премії підписані, валова сума	2011
	Премії, передані у перестраховання	2012
	Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013
	Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014
	Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070
Стосуються іншої операційної діяльності	Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105
	Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110
	Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111
	Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112
	Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121
	Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122
	Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181
	Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182
Стосуються іншої діяльності	Дохід від благодійної допомоги	2241
	Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275

витрати, отримані у результаті переоцінювання необоротних активів, фінансових інструментів та монетарних статей балансу. У відповідності до НП(С) БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» інший сукупний дохід – це доходи та витрати, не включені до фінансових результатів підприємства. Другий розділ «Сукупний дохід» введено з метою приведення у відповідність показників фінансової звітності до норм міжнародних стандартів.

Концепції збереження капіталу, викладені у Концептуальних основах складання фінансової звітності [6], передбачають, що деякі операції, які відповідають визначенню доходів та витрат (наприклад, переоцінка активів і зобов'язань), не входять до складу звіту про прибутки та збитки. Замість цього дані статті відносяться до складу власного капіталу, як коригування збереження капіталу або, як резерви переоцінки. У зв'язку з цим виникає поняття загального сукупного доходу. Воно розкривається в Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [7].

В українському перекладі міжнародних стандартів бухгалтерського обліку припущено ряд суттєвих неточностей щодо визначення поняття сукупного доходу, на що вказує зокрема А. Ілчач. У нинішньому перекладі МСБО 1 показник «comprehensive income» фігурує і як «сукупний прибуток», і як «сукупний дохід» [9]. Тобто, в одному нормативному тексті змішано два варіанти перекладу. Це чинить суттєві перешкоди для розуміння цього показника, його вивчення можливо лише за текстом стандартів на мові оригіналу.

Сукупний дохід, згідно НП(С)БО 1 [2], – зміни у власному капіталі протягом звітного періоду внаслідок господарських операцій та інших подій

(за винятком змін капіталу за рахунок операцій з власниками).

З визначення випливає, що не всі операції, пов'язані із зміною в елементах власного капіталу формують сукупний дохід, зокрема, до нього не включаються: зміни у власному капіталі, за рахунок операцій з власниками, Зміни у структурі власного капіталу, наприклад, здійснення відрахувань до резервного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку, коригування власного капіталу на початок року у зв'язку із зміною облікової політики чи виправленням помилок минулих звітних періодів.

Господарські операції з елементами власного капіталу, які впливають на сукупний дохід, утворюють дві групи: доходи і витрати, які формують чистий фінансовий результат та обліковуються на рахунках 7 і 9 класів; інший сукупний дохід.

Інший сукупний дохід, згідно НП(С)БО 1, – доходи і витрати, які не включені до фінансових результатів підприємства. До них віднесені: дооцінка (уцінка) необоротних активів; дооцінка (уцінка) фінансових інструментів; накопичені курсові різниці (які виникають за фінансовими інвестиціями у господарські одиниці за межами України); частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств; інший сукупний дохід. Причому виникають питання щодо останньої складової (інших елементів сукупного доходу, які не увійшли у наведений перелік). Ні в НП(С)БО 1, ні у Методичних рекомендаціях щодо заповнення форм фінансової звітності [3] жодних пояснень стосовно цієї статті не наведено. Користуючись визначенням інших сукупних доходів та Інструкцією про застосування плану рахунків [8], можна окреслити такий їх перелік:

– вартість безоплатно отриманих необоротних активів;

– капітал у сумі вартості необоротних активів, отриманих за договором оренди цілісних майнових комплексів, з наступним коригуванням при вибутті такого капіталу.

Отже, формула для визначення сукупного доходу (СД) має вигляд:

$$\text{СД} = \text{ЧФР} + \text{ІСД}, \quad (2)$$

де ЧФР – чистий фінансовий результат, ІСД – інший сукупний дохід після оподаткування.

На відміну від міжнародних стандартів, у вітчизняних нормативних актах немає жодних пояснень щодо податку на прибуток, пов'язаного з іншим сукупним доходом. Не зрозуміло, в якій графі Звіту про власний капітал має відобразитися його сума. А без її відображення дані звіту будуть не коректними, оскільки податок на прибуток вираховується з показника Інший сукупний дохід до оподаткування.

Ряд авторів вказує на неспівставність форм фінансової звітності внаслідок некоректного відображення податку на прибуток, пов'язаного з іншим сукупним доходом, зокрема Н. В. Прохар [10, с. 345], О.В. Кунченко [11], Н.П. Кузик, О.А. Боярова, І.М. Подольська [12, с. 405]. В умовах відсутності додаткових роз'яснень з боку Міністерства фінансів податок на прибуток пов'язаний з іншим сукупним доходом, при відображенні у Звіті про власний капітал доречно віднімати від статті, у зв'язку з якою він був нарахований. Отже, до відповідної графі звіту попаде згорнута сума іншого сукупного доходу та податку на прибуток, який з нею пов'язаний.

Ретельнішого роз'яснення з боку контролюючих органів вимагає і облік нарахування такого податку на прибуток. Нині нарахування будь-якого податку на прибуток відбувається по дебету 98 рахунку «Податок на прибуток» із закриттям у кінці звітного періоду на рахунок 79 «Фінансові результати», залишок за яким у свою чергу відноситься на рахунок 44 «Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)». Для правильного відображення податку на прибуток, пов'язаного з сукупним доходом, в обліку і звітності необхідно виокремити ці суми, обліковувати їх на окремому субрахунку до 98 рахунку та не включати до першого розділу Звіту про фінансові результати. Інакше, порушиться зіставність двох основних звітних форм – Балансу та Звіту про фінансові результати (в частині узгодження по показниках Нерозподілені прибутки (непокриті збитки), який відображає залишки по 44 рахунку, та чистий фінансовий результат).

Другим варіантом окремого відображення податку на прибуток, пов'язаного з іншим сукупним доходом, у звітності є безпосереднє його врахування на окремих субрахунках відповідних рахунків власного капіталу, у в'язку з якими він нарахований (тобто частина податку на прибуток

на витрати не попадає). У такому випадку Баланс і Звіт про фінансові результати будуть узгоджені.

К. В. Безверхий [13; 14] у своїх дослідженнях звертає увагу на ряд недоліків, зокрема: у МСБО 1 «Подання фінансової звітності» коректно надано склад і структуру іншого сукупного доходу тоді, як вітчизняна практика наразі відрізняється серйозною методологічною помилкою у частині пропозиції рядка 2445 «Інший сукупний дохід», який являє собою безсистемне неупорядковане накопичення інформації, яка піддається критиці з точки зору доцільності та відповідності. Внаслідок цього практики з питань ведення бухгалтерського обліку, які керуються у своїй роботі вітчизняними П(С)БО та не є досвідченими у питанні формування показника сукупного доходу, матимуть наразі складності в їх роботі, причина чого – недосконала структура другого розділу т. ф. № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)».

Головним завданням бухгалтерського обліку фінансового результату діяльності підприємства є забезпечення прозорості та достовірності його формування, що значним чином залежить від обґрунтованого співставлення доходів та витрат від різних видів діяльності. Виходячи з цього, вважаємо за необхідне привести у відповідність субрахунки для обліку фінансових результатів рахункам обліку доходів і витрат, що визначені Інструкцією № 291, на основі яких формується кінцевий результат діяльності підприємства. Для прийняття обґрунтованих управлінських рішень керівництво підприємства потребує більш детальної інформації про фінансові результати діяльності даного підприємства за певний звітний період. Тому вважаємо за необхідне на підприємствах здійснювати розмежування фінансового результату від операційної діяльності на фінансовий результат від основної діяльності та фінансовий результат від іншої операційної діяльності та здійснювати їх відокремлений облік (див. фрагмент Звіту, табл. 2).

Висновки з проведеного дослідження. Чинна форма звіту про фінансові результати не містить достатньої аналітики, оскільки показники доходів та витрат за різними видами діяльності сумують в один показник. Запропоновані підходи до формування показників Звіту про фінансові результати (Сукупний дохід) покращать отримання оперативної й точної інформації про фінансові результати на підприємствах та полягають у наступному:

1. Встановлено нераціональну організацію процедури визначення фінансових результатів від різних видів діяльності підприємства, що полягає у невідповідності назв рахунків доходів, витрат та фінансових результатів від різних видів діяльності та неможливості їх співставлення.

2. Обґрунтовано необхідність підвищення інформативності обліку фінансових результатів на

Запропонована форма звіту про фінансові результати діяльності підприємства для підвищення аналітичності розкриття інформації про доходи та витрати підприємства

Підприємство _____ ТЗОВ «Інвест Девелопмент»
(найменування)

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 12 місяців 2016 р.**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період ¹
1	2	3
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг):	2000	29346
Чистий дохід від реалізації продукції	2001	21384,3
Чистий дохід від реалізації товарів	2002	6525,55
Чистий дохід від реалізації робіт та послуг	2003	1436,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг):	2050	(24602)
Собівартість реалізованої продукції	2051	(16445,7)
Собівартість реалізованої товарів	2052	(4799,16)
Собівартість реалізованої робіт та послуг	2053	(3357,4)
Валовий:		
прибуток	2090	4744
збиток	2095	()
Валовий:		
прибуток від реалізації продукції	2091	4939
збиток від реалізації продукції	2096	()
Валовий:		
Прибуток від реалізації товарів	2092	1726,4
збиток від реалізації товарів	2097	()
Валовий:		
прибуток від реалізації робіт та послуг	2093	
збиток від реалізації робіт та послуг	2098	(1921,3)

підприємства шляхом організації і ведення бухгалтерського обліку за окремими видами діяльності та запропоновано використання аналітичних рахунків до рахунку 79 «Фінансові результати», які враховують специфіку діяльності підприємств.

3. Визначено недоліки діючої форми Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) та обґрунтовано необхідність удосконалення форми Звіту в частині змісту статей з урахуванням специфіки діяльності підприємств. Запропонований напрям удосконалення структури Звіту про фінансові результати полягає у відображенні фінансових результатів від різних видів діяльності та поетапному визначенні кінцевого фінансового результату. Якість прийняття управлінських рішень щодо фінансових результатів залежить від інформації, що формується в системі бухгалтерського обліку. Недостатнім є лише списання на відповідні субрахунки з обліку фінансових результатів доходів та витрат певного напрямку діяльності. Потрібно визначення результату (прибутку чи збитку) за кожним видом діяльності, що в кінцевому підсумку формує єдиний якісний результат діяльності підприємства.

4. Дослідження методики обліку та відображення у звітності сукупного доходу підприємства згідно НП(С)БО1 дозволило виявити суттєві прогалини у нормативному регулюванні, зокрема:

– потребує додаткового роз'яснення склад статті Інші сукупні доходи (II розділ форми 2) (вище пропонується перелік операцій, які доцільно включати до цієї статті);

– достатньо суперечливим є облік та відображення у фінансовій звітності податку на прибуток, пов'язаного з іншими сукупними доходами.

На відміну від міжнародних стандартів, вітчизняні не вимагають проводити коригування при рекласифікації доходів та витрат, а також розкривати суму податку на прибуток щодо кожного компонента іншого сукупного доходу.

Від об'єктивності, достовірності та повноти інформації про фінансові результати залежить переважна частина управлінських рішень користувачів фінансової звітності. Наведене визначає необхідність проводити подальші дослідження та удосконалювати методику бухгалтерського обліку доходів, витрат та фінансових результатів з урахуванням міжнародного досвіду та практики застосування МСФЗ в Україні.

¹ Фрагмент звіту заповнений на основі аналітичної управлінської інформації та фінансової звітності підприємства ТОВ «Інвест Девелопмент» за 2016 рік.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.13. №73.
3. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів від 28.03.13. № 433.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджено наказом Міністерства фінансів України № 290 від 29.11.99.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджено наказом Міністерства фінансів України №318 від 31.12.99.
6. Концептуальна основа фінансової звітності // [Електронний ресурс] Режим доступу – <http://www.minfin.gov.ua/file/link/392433/file/c.pdf>
7. Міжнародний стандарт фінансового обліку 1 «Подання фінансової звітності» // [Електронний ресурс] Режим доступу – <http://www.minfin.gov.ua/file/link/392433/file/c.pdf>
8. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99. р. № 291.
9. Ілочап А. Якість українського перекладу МСФЗ / А. Ілочап. – // ЕІ-бухгалтер, 2012. – № 4.
10. Прохар Н. В. Особливості та дискусійні аспекти фінансової звітності відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку / Н. В. Прохар // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – Вип. 23. – Кіровоград: КНТУ, 2013. – С. 341–345.
11. Кунченко О.В. Розширення інформаційної бази прийняття управлінських рішень на основі фінансової звітності // [Електронний ресурс] Режим доступу – <http://conf-men.net.ua/pdfs/1-inet-conf/5-section/Kunchenko.pdf>
12. Кузик Н.П. Особливості формування показників звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) / Н.П. Кузик, О.А. Боярова, І.М. Подольська. – // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. – 2013. – Вип. 10(3). – С. 400-406.
13. Безверхий К.В. Концептуальні основи формування фінансової звітності відповідно до НП(С)БО 1 / К.В. Безверхий. – // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: проблеми теорії, методології, організації. – 2013. – № 1. – С. 22-28.
14. Безверхий К. Фінансова звітність за МСФЗ: міфологія від мінфіну / К. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 2. – С. 8–11.
15. Стригуль Л.С., Остапенко В.П. Актуальні проблеми системного підходу до організації обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства // Вісник НТУ «ХПІ». – № 37 (1080). – 2014. – С. 116-118.

REFERENCES:

1. Zakon Ukrainy „Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini vid 16.07.99 r. # 996-XIV
2. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 „Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti», zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.13. #73.
3. Metodychni rekomendatsii shchodo zapovnennia form finansovoi zvitnosti, zatverdzeni nakazom Ministerstva finansiv vid 28.03.13. # 433.
4. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 15 «Dokhid», zatverdzheno nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy # 290 vid 29.11.99.
5. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 16 «Vytraty», zatverdzheno nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy #318 vid 31.12.99.
6. Kontseptualna osnova finansovoi zvitnosti // [Elektronnyi resurs] Rezhym dostupu – <http://www.minfin.gov.ua/file/link/392433/file/c.pdf>
7. Mizhnarodnyi standart finansovoho obliku 1 «Podannia finansovoi zvitnosti» // [Elektronnyi resurs] Rezhym dostupu – <http://www.minfin.gov.ua/file/link/392433/file/c.pdf>
8. Instruksiia pro zastosuvannia planu rakhunkiv bukhhalterskoho obliku aktyviv, kapitalu, zoboviazan i hospodarskykh operatsii pidpriemstv i orhanizatsii, zatverdzhena nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.11.99. r. # 291.
9. Ilochap A. Yakist ukrainskoho perekladu MSFZ / A. Ilochap. – // EI-bukhhalter, 2012. – # 4.
10. Prokhar N. V. Osoblyvosti ta dyskusiini aspekty finansovoi zvitnosti vidpovidno do Natsionalnogo polozhennia (standartu) bukhhalterskoho obliku / N. V. Prokhar // Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnogo tekhnichnogo universytetu. Ekonomichni nauky. – Vyp. 23. – Kirovohrad: KNTU, 2013. – S. 341–345.
11. Kunchenko O.V. Rozshyrennia informatsiinoi bazy pryiniattia upravlinskykh rishen na osnovi finansovoi zvitnosti // [Elektronnyi resurs] Rezhym dostupu – <http://conf-men.net.ua/pdfs/1-inet-conf/5-section/Kunchenko.pdf>
12. Kuzyk N.P. Osoblyvosti formuvannia pokaznykiv zvitv pro finansovi rezultaty (zvitv pro sukupnyi dokhid) / N.P. Kuzyk, O.A. Boiarova, I.M. Podolska. – // Ekonomichni nauky. Ser.: Oblik i finansy. – 2013. – Vyp. 10(3). – S. 400-406.
13. Bezverkhyy K.V. Kontseptualni osnovy formuvannia finansovoi zvitnosti vidpovidno do NP(S) BO 1 / K.V. Bezverkhyy. – // Bukhhalterskyi oblik, analiz ta audyt: problemy teorii, metodologii, orhanizatsii. – 2013. – #1. – S. 22-28.
14. Bezverkhyy K. Finansova zvitnist za MSFZ: mifolohiia vid minfinu / K. Bezverkhyy // Bukhhalterskyi oblik i audyt. – 2013. – # 2. – С. 8–11.
15. Stryhul L.S., Ostapenko V.P. Aktualni problemy systemnogo pidkhodu do orhanizatsii obliku dokhodiv, vytrat i finansovykh rezultativ diialnosti pidpriemstva // Visnyk NTU «KhPI». – # 37 (1080). – 2014. – S. 116-118.

Sheveria Ya.V.Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Accounting and Audit,
Uzhhorod National University**Hanusych V.O.**Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Accounting and Audit,
Uzhhorod National University**FORMING INDICATORS OF THE INCOME STATEMENT (COMPREHENSIVE INCOME)
FOR THE MANAGEMENT: ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL APPROACHES**

In the modern economic conditions, the greatest interest of users of enterprise reporting appears to information that determines the indicators of financial results. The effectiveness of business management depends on the availability of qualitative, timely, and sufficient analytical accounting information on the formation of indicators of financial results.

For the purpose of improving the methodology of financial statements of financial results, we propose a gradual formation of accounting policy, which provides a sequence, in which each stage ensures the implementation of the next one. Modern development trends of accounting financial statements provide for the emphasis on the notes and explanations to the accounting financial statements, the main purpose of which is the disclosure, adjustment, clarification, and addition of information, which is disclosed in the main reporting forms. Improvement of notes and explanations should consist above all of their attachment to the main forms, which will increase their analytical value.

The Ukrainian translation of international accounting standards assumes a number of significant inaccuracies in the definition of a concept of comprehensive income. This raises serious obstacles to the understanding of this indicator, and its study is possible only by the text of standards in the original language. Unlike international standards, domestic regulations do not have any explanation for the income tax associated with other comprehensive income. It is not clear what column of the Equity Statement should show its amount. And without its presentation, the report data will not be correct; the comparability of the two main reporting forms – the Balance Sheet and the Financial Results Statement – is violated.

The main task of accounting for the financial performance of an enterprise is to ensure the transparency and reliability of its formation, which depends to a large extent on a reasonable comparison of income and expenses from different types of activities. On this basis, we consider it necessary to bring subaccounts for an accounting of financial results in compliance with the accounts of income and expenses. It is important to distinguish the financial result from operating activities, the financial result of the principal activity, and the financial result from other operations, and carry out their separate accounting.

The proposed approaches to the formation of indicators of financial results (comprehensive income) will improve the availability of timely and accurate information about financial results of enterprises.